

75 lat Instytutu Techniki Budowlanej

Rys historyczny

Instytut Techniki Budowlanej obchodzi w tym roku jubileusz 75-lecia. Skłania to do przemyśleń na temat najważniejszych wydarzeń w historii Instytutu i refleksji nad przyszłymi wyzwaniami, jakie stawia przed nami współczesne budownictwo.

Historia Instytutu rozpoczęła się 24 maja 1945 roku, kiedy został powołany Instytut Badawczy Budownictwa (od 1949 roku Instytut Techniki Budowlanej). Kolejną istotną datą w historii ITB jest rok 1967, kiedy Instytut otrzymał uprawnienia do prowadzenia przewodów doktorskich i nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dziedzinie budownictwa. W tym samym roku Instytut został upoważniony przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych do wydawania „Świadectw ITB” dopuszczających do powszechnego stosowania w budownictwie nowe materiały, elementy i konstrukcje budowlane. Świadectwa ITB były pierwowzorem udzielanych od 1994 roku Aprobat Technicznych (od 2017 r. Krajowe Oceny Techniczne). W 1995 roku Instytut, jako jeden z pierwszych w kraju, uzyskał akredytację laboratorium badawczego oraz certyfikat akredytacji jednostki certyfikującej systemu zarządzania. Jednocześnie Instytut przygotowywał się do działalności w Unii Europejskiej, m.in. uczestnicząc w pracach organizacji międzynarodowych (ENBRI, CEN, EOTA i UEAtc). Uwieńczeniem tych prac przygotowawczych było notyfikowanie ITB jako laboratorium badawczego, jednostki certyfikującej wyroby i systemy zakładowej kontroli produkcji oraz uzyskanie statusu członka rzeczywistego EOTA z prawem wydawania Europejskich Aprobat Technicznych w 2004 roku (od 2013 roku Europejskie Oceny Techniczne). Ponadto, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, Instytut uzyskał w 2014 roku uprawnienia do badania oraz certyfikowania wyrobów budowlanych związanych z bezpieczeństwem pożarowym na rynek Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Kolejne lata to przede wszystkim okres wzmocnienia roli ITB w środowisku krajowym i zagranicznym. Należy podkreślić istotny udział Instytutu we wdrażaniu zasad normalizacji międzynarodowej do polskiej normalizacji. Przykładowo, w 2019 roku 56 ekspertów ITB brało udział w pracach 50 komitetów technicznych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (PKN), w tym 29 komitetów technicznych należących do Sektora Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych oraz 21 komitetów technicznych działających w innych Sektorach PKN, których tematyka jest związana z budownictwem. W 12 komitetach technicznych PKN eksperci ITB pełnili funkcje przewodniczących. Jednocześnie 23 ekspertów Instytutu brało udział w pracach 14 komitetów CEN, a 2 – uczestniczyło w działalności 2 komitetów technicznych ISO.

Dzięki ciągłym inwestycjom w infrastrukturę Instytut zwiększa liczbę akredytowanych metod badawczych i wartość realizowanych projektów. Są uruchamiane nowe stanowiska badawcze i modernizowane już istniejące

Laboratorium Badań Ogniwych

Laboratorium Elementów Budowlanych

Laboratorium Fizyki Ciepłej, Akustyki i Środowiska

w odpowiedzi na zmiany zachodzące na rynku budowlanym, w gospodarkach światowych i systemach prawnych. W 2012 roku powstało Laboratorium Badań Ogniowych w nowym Mazowieckim Oddziale ITB w Pionkach – najnowocześniejsze w Europie i jedno z największych w świecie. Instytut – jako rzeczoznawca instytucjonalny – wykonuje też obecnie ponad pół tysiąca ekspertyz rocznie. Służy wiedzą ekspercką, w szczególności tam, gdzie pojawiają się trudności dotyczące skomplikowanych zagadnień technicznych, obiektów użyteczności publicznej i dzieł inżynierskich o wielkiej odpowiedzialności.

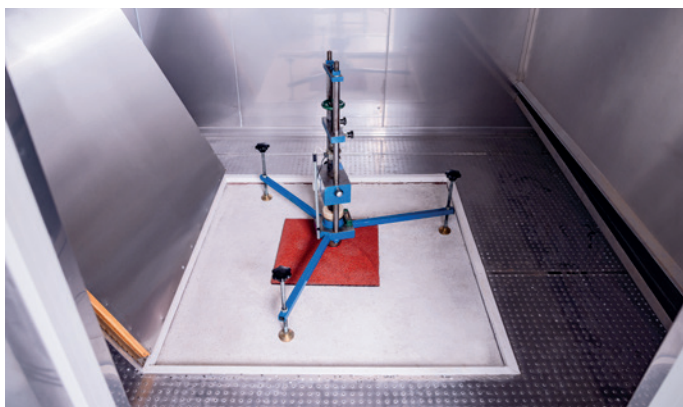
Wzmocnienie wizerunku naukowego znalazło odzwierciedlenie w przyznaniu ITB kategorii naukowej A na podstawie kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub

badawczo-rozwojowej jednostek naukowych w 2017 roku. Ostatnie pięć lat to intensywny rozwój kadry naukowej, między innymi dzięki unikatowej inicjatywie, jaką jest instytutowe Konwersatorium Habilitacyjne. Efektem działania konwersatorium jest 6 uzyskanych tytułów doktora habilitowanego w ciągu pięciu lat. W 2020 roku Rada Naukowa nadała 112. w historii Instytutu stopień naukowy doktora.

Instytut szczególną wagę przywiązuje do działalności w zakresie upowszechniania wiedzy. Dzielimy się uzyskaną wiedzą w artykułach w wysoko punktowanych czasopismach naukowych i technicznych, we własnych wydawnictwach, a także organizując szkolenia i konferencje. Przykładem szczególnie ważnego wydarzenia wśród uczestników rynku budowlanego była organizacja 63. Konferencji Naukowej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB w Krynicy w 2017 roku. Ponadto Instytut współorganizuje kolejne edycje międzynarodowej konferencji naukowo-technicznej „Awarii budowlane”, ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowo-technicznej „Ekologia a budownictwo” i centralnych obchodów Dnia Budowlanych. ITB prowadzi szkolenia i kursy dotyczące między innymi odbiorów lokali i elewacji, zagadnień akustycznych, diagnostyki budynków wielkopłytowych, technologii betonu oraz ogólnych wymagań związanych z wprowadzaniem do obrotu wyrobów budowlanych. W roku 2019 przeszkolono ponad 700 osób. Natomiast w 2020 roku zainaugurowano Akademię ITB, która pozwoli na lepszą integrację procesu upowszechniania wiedzy Instytutu.

Laboratorium Konstrukcji Budowlanych, Geotechniki i Betonu

Laboratorium Materiałów Budowlanych

Laboratorium Wzorujące
Autorzy zdjęć: Paweł Suder, Paweł Gutowski

Wyzwania, jakie stawia budownictwo

Przyszłość stawia przed branżą budowlaną szereg wyzwań wynikających między innymi z procesów globalnych. Jest to wdrożenie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, która będzie się wiązała z ograniczeniem zużycia zasobów naturalnych, a także ponownym wykorzystaniem i recyklingiem wyrobów i elementów budowlanych. Wyzwaniem będzie także dalsze ograniczenie zużycia energii przez budynki nowo budowane oraz już istniejące, a także wprowadzenie technologii o charakterze niskoemisyjnym. Postępująca cyfryzacja i automatyzacja procesów produkcyjnych i zachodzących na placu budowy jest i będzie kolejnym motorem daleko idących zmian branżowych, które zaobserwujemy w najbliższych latach.

Myśląc perspektywnie o rozwoju Instytutu, jesteśmy zorientowani na otoczenie zewnętrzne i adaptujemy się do zmian tak, aby infrastruktura badawcza i potencjał strategiczny służyły gospodarce. Nieustannie poszerzamy ofertę usług wspierających działania uczestników rynku budowlanego na rzecz zrównoważonego rozwoju i innowacji oraz potwierdzających ich osiągnięcia w tym obszarze. Dzięki nowoczesnie wyposażonym laboratoriom i bazie merytorycznej wspieramy przedsiębiorców przy wprowadzaniu do obrotu wyrobów budowlanych. Wydajemy oceny techniczne, certyfikaty i deklaracje środowiskowe, a dokumenty z logo ITB są akceptowane i rozpoznawalne na całym świecie.

* * *

Z okazji pięknego jubileuszu dziękuję Pracownikom Instytutu za zaangażowanie i pasję, z którą na co dzień wykonują powierzone im zadania. Dzięki ich wytrwałej pracy jest możliwe podejmowanie nowych wyzwań i realizacja wytyczanych celów. Dziękuję również firmom i instytucjom za współpracę, zaufanie i powierzanie ambitnych zadań badawczych.